

Til:	Programrådet i sosiologi
Fra:	Undervisningsleder for sosiologi
Sakstype:	Diskusjonssak
Møtedato:	22.04.2020
Notatdato:	20.04.2020
Saksbehandler:	Marie Johanne Talleraas

Sak 3, saksnr. 17/20 Revidering av teoriemner på bachelornivå – nytt obligatorisk teoriemne

Bakgrunn:

Etter diskusjon på programrådsmøtet 05.02.2020 ser foreløpig en ny, planlagt versjon av bachelorprogrammet ut som i tabellen nedenfor.

Obligatoriske emner markert med gråblått er vedtatt. Grønne felter er valgfrie spesialiseringsemner. Diskusjonen (sak 3, saksnr. 05/20) på møtet i februar omhandlet først og fremst hvordan emner i sosiologisk teori skal struktureres. Det var generell enighet om at det første teorikurset bør dekke både klassikere og nyere teori i sammenheng. Mer spesifikk innretning på dette kurset gjenstår, men det bør legges noen føringer på læringsmålene, i samarbeid med fremtidige emneansvarlige. Det må imidlertid bygge på hva som blir innholdet på det nye innføringsemnet.

Den videre diskusjonen handlet da om man skulle ha et teorikurs til (10sp) eller heller la det være plass til ytterligere et spesialiseringsemne (10sp). Ved forslag om at et videregående teorikurs kan ha en innretning mot «teoretisering» og påfølgende diskusjon var det enighet om at et obligatorisk teorikurs til er beste løsning. Det er imidlertid avgjørende hva et slikt kurs skal inneholde.

Selv om diskusjonen startet med et innspill om «teoretisering» bør det vurderes om emnet skal hete noe annet. Grunnen til dette er fordi det kan ligge til grunn svært forskjellige ting i hva som menes med teoretisering. Det kan skape unødige misforståelser. Hva kurset skal kalles kan vi komme tilbake til når læringsmålene er tydeligere. I dette notatet omtales disse to emnene derfor som «sosiologisk teori 1» og «sosiologisk teori 2». De er markert med oransje nedenfor.¹

---

¹ For ordens skyld: Eksisterende emne *SOS2001 Moderne sosialteori* er i utgangspunktet valgfritt spesialiseringsemne. Det er ikke forslag om endringer for SOS2001, men det innebærer imidlertid at SOS2001 ikke lengre vil være spesielt anbefalt for de som skal ta mastergrad.

6.	SOS3090 – bacheloroppgave	40-gruppe	40-gruppe
5.	Frie emner / utveksling	Frie emner / utveksling	Frie emner / utveksling
4.	Spesialiseringsemne	Spesialiseringsemne	40-gruppe
3.	Sosiologisk teori 2	Spesialiseringsemne	40-gruppe
2.	Sosiologisk teori 1	SOSGEO1120 - Kvantitativ metode	EXPHIL03
1.	Innføring i sosiologi	SVMET1010 - Kvalitative metoder	SVEXFAC03
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Inntrykket fra diskusjonen i februar var at det var enighet om at emnet Sosiologisk teori 2 skal være et teoretisk emne, men med fokus på aktiv anvendelse og utvikling av teoretiske forklaringer og perspektiver. Til sammenligning vil nok innføringskurset og sosiologisk teori 1 i større grad være preget av å lære eksisterende teori og begreper (på en aktiv og aktuell måte, selvsagt).

Nedenfor følger et første grovkast til en emnebeskrivelse/læringsmål for et slikt kurs, skrevet av Cathrine Holst og Laura Führer.

Vi fortsetter diskusjonen med dette som utgangspunkt.

Sosiologisk teori 2: Obligatorisk teoriemne på 10 studiepoeng

I tillegg til disse to obligatoriske emnene i sosiologisk teori/teoretisering bør vi vurdere å tilby et fordypningsemne i "Sosiologisk teori: nye retninger og debatter"

Med "teoretisering" forstår vi utvikling og bruk av sosiologisk teori. Et mulig navn på dette nye emnet kan derfor være "Sosiologisk teoretisering: utvikling og bruk av teori", "Teoretisering i sosiologien: utvikling og bruk av sosiologisk teori" eller lignende.

Vi ser for oss to sentrale læringsmål:

- 1) å lære om hvordan sosiologisk teori utvikles og brukes av sosiologiske teoretikere og forskere
- 2) å utvikle ferdigheter hos studentene til selv å utvikle og bruke sosiologisk teori

Når det gjelder læringsmål 1) ser vi for oss at studentene kan introduseres for ulike pensumtekster, fra tekster i klassisk sosiologi og nyere sosiologisk teorikanon, til mer empirisk orienterte sosiologiske forskningsbidrag (med ulik metodisk innretning) der bruk og/eller utvikling av sosiologisk teori står

sentralt. Under dette læringsmålet er det også viktig å utvikle studentenes ferdigheter i å forstå at det finnes ulike typer av sosiologisk teori og ulike måter å utvikle og bruke sosiologisk teori på.

Når det gjelder læringsmål 2), tenker vi at det blir viktig å finne en god lærebok for formålet. Et forslag er Richard Swedbergs *The Art of Social Theory* (2016), men det kan finnes andre muligheter. Utviklingen av ferdighetene vi har i tankene, vil også kreve stor grad av studentinvolvering og vekt på praktiske øvelser. Hjemmeeksamen (for eksempel i kombinasjon med obligatoriske innleveringer av øvingsoppgaver) vil være en nærliggende eksamensform.

Vi ser på denne måten for oss at kurset vil utdype den øvrige teoriundervisningen på bachelor, og bidra til at studentene vet mer om ulike typer av sosiologisk teori og om ulike måter sosiologisk teori utvikles og brukes på. Pensum som legges opp under læringsmål 1 vil også innebære at studentene får lese tekster skrevet av en rekke viktige sosiologiske teoretikere, klassikere og nyere. Vi tenker slik på emnet som del av en styrking av teoriundervisningen ved instituttet.

Samtidig tenker vi at emnet vil kunne være en viktig bro til undervisningen innenfor metode og ulike temaemner med sin vekt på teori-i-utvikling og teori-i-bruk.

Kurset vil også være et viktig bidrag til å forberede studentene til arbeidet med bacheloroppgaven der en del sliter med hvordan (og hvorfor) de skal trekke inn og diskutere "teori". (Hva slags teori? Hvordan kan det gjøres? Hvilke formål har det?)